

LCVA ARCHYVARĖS SUTVARKĖ PREL. JURO ARCHYVĄ

2025 m. spalio mėnesį ALKOJE dirbo dvi profesionalės archyvarės iš Lietuvos centrinio valstybės archyvo (LCVA) – Sigita Baranauskienė ir Inga Vizgirdienė. Jos tvarkė prelato Juro fondą.

LCVA archyvarės Sigita Baranauskienė ir Inga Vizgirdienė

Prelatas Juras ypatingai reikšminga asmenybė. 1922 m. jis pradėjo kaupti lietuviškas knygas bei knygas apie Lietuvą, periodinius lietuvių spaudos leidinius, tautodailės dirbinius ir lietuvių dailininkų dailės darbus. Taip gimė mintis sukurti lietuvių archyvą išeivijoje.

LNM kieme stovinti Kašubos skulptūra.

1972 m. prelato Juro archyvas buvo gerokai išaugęs ir jau turėjo naujas patalpas Putname, Connecticut valstijoje. Tais metais archyvas buvo perduotas JAV Lietuvių katalikų mokslo akademijai (LKMA).

Vieną ryškiausių archyvinių fondų, kurį prel. Juras saugojo ALKOJE, sudarė 1939 m. Pasaulinės parodos lietuviški eksponatai. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui Lietuva nebegalėjo eksponatų grąžinti į Lietuvą. Daugelis jų atsirado Putname, prel. Juro archyve.

2017 m. ALKA perdavė eksponatus saugojimui Lietuvos nacionaliniam muziejui (LNM). LNM

pasirūpino, kad Kašubos gipsinė Vytauto didžiojo skulptūra (viena iš parodos eksponatų) būtų išlieta bronzą. Ta bronzinė statula dabar stovi LNM kieme.

Prelato Juro fondą sudaro 22 dėžės. LCVA archyvarės puikiai jį sutvarkė – suskirstė dokumentus pagal temas ir juos aprašė. Aprašas prieinamas internete adresu:

https://www.lkma.org/pdf_files/juras_archyvas.pdf

Amerikos lietuvių kultūros archyvas (ALKA) Putname.

Norint dokumentus apsaugoti, reikia mažinti rūgštį aplinkoje, kurioje jie laikomi. Todėl archyvarės sudėjo dokumentus į aplankus be rūgšties, o aplankus sudėjo į dėžes be rūgšties.

LCVA tvarko ALKOS archyvus jau nuo 2014 metų. Profesionalai iš LCVA yra sutvarkę BALFo, Lietuvių enciklopedijos, rašytojo kun. Vaitkaus, istoriko Raulinaičio ir daugelį kitų fondų. LCVA archyvams vadovauja Dalius Žižys. Išleisdamas juos į ALKĄ ir apmokėdamas už jų kelionę, jis parodo, jog išeivijos istorija iš tiesų yra Lietuvai svarbi. JAV LKMA yra už tai jam dėkinga.

Dalis sutvarkyto prelato Juro fondo. (nuotr. Jurgio Šermukšnio)

Prašau aplankyti ALKĄ bent virtualiai adresu <https://www.lkma.org/alka.htm>.

*Mirga Girniuvienė
JAV LKMA pirmininkė*